

Koray Çalışkan

koray.caliskan@radikal.com.tr

Suriye hala güçlü olduğunu kanıtlamak için bu fırsatı kullanmış olabilir

Her şeyden önce ortada iki can var. Umarım pilotlar en kısa zamanda sağ salim bulunurlar. Henüz hükümet hava sahası ihlalinin gerçekleşip gerçekleşmediğini açıklanmadı. İhlal olup olmadığı kolayca anlaşılacak bir şey. Eğer olay uluslararası hava sahasında olduysa Suriye başına büyük bir bela aldı. Uluslararası camiada bu kadar sıkışmış bir Esad rejiminin yapacağı son şey NATO üyesi bir ülkeye saldırmak olur. Sırf bu neden dahi hava sahası ihlali olasılığının çok yüksek olduğunu gösteriyor. Zaten Suriye'nin yarım mil açığında vurulan ve 6 mil açığında düşen uçağın arama çalışmaları olayın nerede gerçekleştiğini gösteriyor.

İhlalse Türkiye haksızdır. Uçağın neden rejim değişikliğiyle tehdit edilen bir ülkeye yollandığı açıklanmalıdır. Ancak ihlal mutlaka ateş açmayı gerektirmez. Suriye Mig-21leri havalanıp uçakları geri döndürebilirdi.

Esad rejiminin askeri potansiyeli uzun süredir aşağılanıyordu. Geçen hafta bir Suriyeli pilot Ürdün'e uçağıyla kaçmıştı. Böyle bir 'çözülüyorlar' iklimi içinde Suriye'nin hala güçlü olduğunu kanıtlaması için bu fırsatı kullanması da bir ihtimal. Böyle bir adım atılırsa, hala güçlü olduklarını kanıtladılar. Ancak uluslararası arenada daha da güçsüzleştiler. Diğer bir olasılık da 'dış müdahale geliyor dikkatli olmalıyız' psikolojisinde atılmış bir adım olması. Böyle bir durumda Esad'ın hava sahasını ihlal eden Türkiye askeri uçağını düşürmesi "Haddinizi, hududunuzu bilin!" mesajı taşıyor.

Yanlış ve isabetsiz adım

Kendi haddini hududunu bilmeyen bir diktatörün Ortadoğu devrimlerinin ortasında kendi halkına karşı açıkça askeri güç kullanması, bir de üzerine NATO üyesi Türkiye'nin uçağını düşürmesi, yanlış, isabetsiz ve orta vadede kendi işine yaramayacak bir adım. Çin ve Rusya Doğu Akdeniz'de askeri tatbikat yapacaklarını reddetseler de bölgeye keşif amaçlı gemiler yolladıkları gerçek. Bu iklimde diplomasi çok daha dikkatli kullanılması gereken bir araç.